

2022

Memòria d'activitats en el marc de les Taules de Voluntariat dels Espais Naturals Protegits

PARCS NATURALS ON ACTUEN LES ENTITATS DE LES TAULES DE VOLUNTARIAT

Empordà

Paratge Natural
d'Interès Nacional
de l'Albera

Parc Natural
de Cap de Creus

Parc Natural
dels Aiguamolls
de l'Empordà

Parc Natural
del Montgrí, les Illes Medes
i el Baix Ter

Terres de l'Ebre

Parc Natural
del Delta de l'Ebre

Parc Natural
dels Ports

Pirineu Occidental

Parc Nacional
d'Aigüestortes
i Estany de Sant Maurici

Parc Natural
de l'Alt Pirineu

Parc Natural
del Cadí-Moixeró

Pirineu Oriental

Parc Natural
de les Capçaleres
del Ter i del Freser

CONTINGUTS

PRESENTACIÓ

/ 3

DADES DE L'ANY

/ 4

ACTIVITATS DESTACADES / 6

PRESENTACIÓ

- El 2022 s'han creat les dues Taules del Pirineu Oriental i Occidental
- Ja són 77 les entitats implicades en les 4 Taules de Voluntariat Ambiental

El segon any d'activitat ha portat la creació de 2 noves taules, que abarquen els espais naturals protegits del Pirineu català. Se sumen a les ja existents, la Taula de voluntariat ambiental dels Espais Naturals Protegits de l'Empordà i la Taula de Voluntariat Ambiental de les Terres de l'Ebre.

La Taula de Voluntariat Ambiental del **Pirineu Oriental** neix per coordinar i crear sinergies d'accions de voluntariat als espais naturals protegits del Ripollès, la Garrotxa i l'Alt Empordà (part corresponent a l'Alta Garrotxa), i es refereix, per tant, al Parc Natural de les Capçaleres del Ter i del Freser, al Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, a l'Espai d'Interès Natural de l'Alta Garrotxa i a Espais d'Interès Natural del Ripollès. En formem part 22 entitats.

La Taula de Voluntariat Ambiental del **Pirineu Occidental Català** neix per coordinar i crear sinergies d'accions de voluntariat en l'àmbit dels espais naturals protegits del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, el Parc Natural de l'Alt Pirineu i el Parc Natural del Cadí-Moixeró. En formem part 19 entitats.

En total s'han realitzat 10 reunions de coordinació i s'han establert nous canals de comunicació.

D'una banda es detecta un interès creixent de la ciutadania, i de l'altra, es constata la presència de nombroses iniciatives de **ciència ciutadana** desenvolupades gràcies a la tecnologia, que poden vehicular-se a través de les entitats i els espais naturals protegits. Així, la ciència ciutadana s'intueix com un element important per a la planificació de les activitats futures. Els **residus** i les **espècies exòtiques invasores** continuen essent protagonistes de moltes de les activitats.

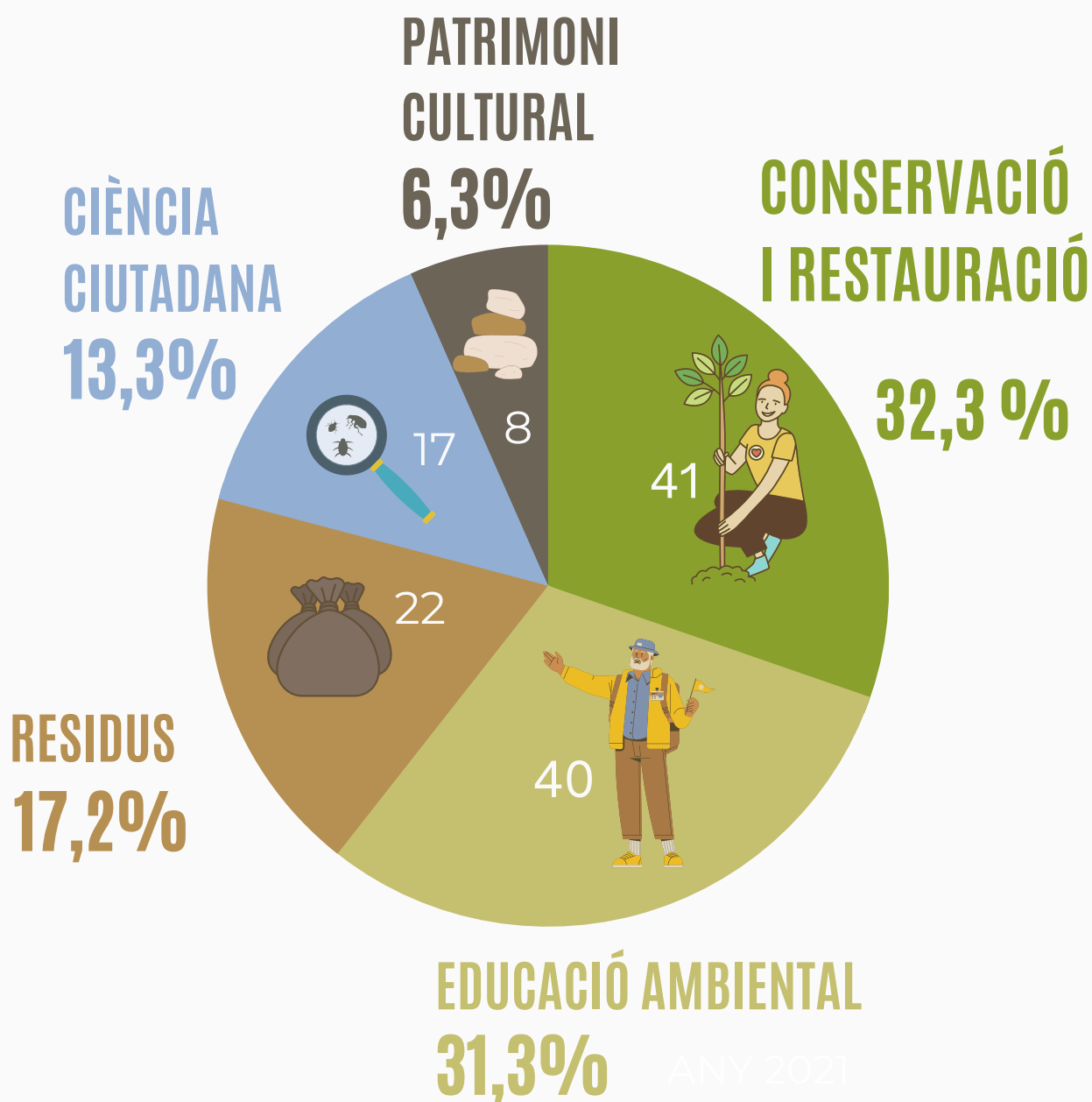
El 2022 **més de 3.000 persones han participat en alguna de les més de 100 activitats de voluntariat ambiental** organitzades en el marc de la col·laboració entre entitats i espais naturals protegits. D'aquestes, 30 han estat difoses a través del portal del voluntariat ambiental.

El 19 de novembre les quatre taules van celebrar les «**Festes del voluntariat ambiental**», cadascuna al seu territori. Van ser trobades entre entitats, persones voluntàries i òrgans gestors dels espais naturals, que van servir per posar en valor i reconèixer l'acció voluntària per la millora i conservació dels espais naturals, per compartir estratègies de millora de l'acció de les entitats, així com per cohesionar les persones que participen a les taules de voluntariat i poder millorar la coordinació i el treball conjunt.

Dades de l'any 2022

Tipologia de les accions

*Dades elaborades a partir de les respostes rebudes al formulari enviat a les entitats.
Poden haver-hi errors i omissions.

Entitats implicades

Paratge Natural d'Interès Nacional de l'Albera

Parc Natural de Cap de Creus

Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà

Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter

Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici

Parc Natural de l'Alt Pirineu

Parc Natural del Cadí-Moixeró

Entitats implicades

Parc Natural del Delta de l'Ebre

Parc Natural dels Ports

anegx
agrupació naturalista i ecologista de la garrotxa

Parc Natural de les Capçaleres del Ter i del Freser

Projecte Boscos de Muntanya

fundació Gemys
recerca i conservació del patrimoni natural

Amics de l'Alta Garrotxa

ACTIVITATS DESTACADES

Eliminació de *Carpobrotus edulis*

 **Parc Natural
del Delta de l'Ebre**

Es tracta d'una acció de voluntariat ambiental molt representativa atesa la problemàtica a la que fa front. Es van organitzar 3 accions al llarg de l'any, implicant 26 persones voluntàries i extraient 95 sacs de plantes de les zones del Garxal, la Tancada i la Marquesa. La col·laboració i el compromís dels voluntaris en la detecció i eliminació d'aquestes espècies és clau, atès l'abast del problema. Les persones voluntàries, a més a més, actuen de divulgadores d'aquesta problemàtica ambiental promovent un canvi de sensibilitat en els seus entorns i prenent un rol decisiu per la conservació de la biodiversitat.

Bioblitz a Cap de Creus

 **Parc Natural
de Cap de Creus**

Un Bioblitz és un divertiment entorn la biodiversitat, que reuneix persones expertes i aficionades, en una festa dedicada a aprendre i obtenir dades. L'octubre de 2022 EmpordaiNat va impulsar el bioblitz a Cap de Creus. Van participar 70 persones, en total es van aportar 800 observacions, i es van poder identificar més de 400 espècies i 160 taxons. Els bioblitz uneixen la recerca, amb el voluntariat ambiental, l'educació ambiental i la ciència ciutadana i els fa esdeveniments molt interessants per proposar amb voluntariat, si bé requereixen una preparació logística en la creació de grups i l'assignació de persones expertes.

Activitats destacades

Iniciativa Rius – Mountain calling

L'Associació Esportiva Pallars, l'Associació Losers Surfers i Mountain calling han organitzat jornades de voluntariat per la retirada de residus abandonats en els espais naturals. Es van mobilitzar 550 persones voluntàries i es van enretirar 6 tones de residus. La crida va comptar amb la difusió de Kilian Jornet i la Kilian Jornet Foundation. Malauradament la problemàtica dels residus abandonats continua essent un tema d'actualitat que ocupa un gran nombre de jornades de voluntariat ambiental.

Sortida a la Base Loran

El Cercle Català d'Història, Gent del Ter, i Salvem la Platja de Pals han organitzat sortides a la Base Logan amb l'objectiu de divulgar i sensibilitzar sobre el patrimoni històric i la memòria històrica als parcs naturals i parlar sobre la "Ruta de la guerra freda a la Costa Brava".

Activitats destacades

Estades de voluntariat per a persones adultes

Cinquè any del projecte Boscos de Muntanya al Parc Natural de Capçaleres del Ter i del Freser. Des del 26 de juny al 18 de setembre grups de voluntaris i voluntàries han estat passant setmanes a Espinavell, en un entorn amb boscos de freixes i hàbitats molt singulars, plens d'aigua i elements tradicionals de pedra seca com murs i cabanes. Allotjats al refugi Els Estudis fent tasques sota el cim del Costabona. Han recuperat camins i pastures ja existents, però en mal estat de conservació.

Els camins són els que s'utilitzen per accedir a la carena de Siern, Salarca i Maçanells, paratges que limiten amb França, utilitzats per pujar els ramats a les parts altes, dintre del parc, però que el mateix bestiar els malmet i requereixen d'un manteniment. El projecte també es realitza al PN de l'Alt Pirineu. És un dels principals programes de voluntariat ambiental que es duen a terme a Catalunya i que es realitza en col·laboració entre entitats i parcs naturals, mobilitzant centenars de voluntaris i voluntàries cada any.

Recolida de Residus a Sant Aniol d'Aguja

Recollida de residus al camí de Sadernes a Sant Aniol d'Aguja, dins l'Espai Natural Protegit de l'Alta Garrotxa. L'activitat s'ha dut a terme mentre s'aprèn sobre la biodiversitat i sobre la regulació dels espais naturals. Activitat organitzada des de Creu Roja amb col·laboració amb l'associació Integra, representativa de la implicació de les entitats socials en les temàtiques ambientals.

Les Festes del Voluntariat

TERRES DE L'EBRE Buscant la implicació de la gent jove

Entitats, persones voluntàries i personal tècnic dels parcs naturals del Delta de l'Ebre i dels Ports van trobar-se a l'Aula de Natura de la Fundació Plegadis, a La Ràpita. Allà, els participants van poder conèixer l'espai i els seus projectes, i tot seguit, algunes de les entitats participants a la taula van compartir amb detall les seves iniciatives amb la resta d'assistents. La Clara Franch, de l'Associació de Voluntaris del Parc Natural del Delta de l'Ebre, va explicar com es va crear l'entitat i les principals tasques que realitza. Després, els assistents van realitzar una dinàmica participativa per generar propostes conjuntes per potenciar el voluntariat jove a les Terres de l'Ebre.

EMPORDÀ La jornada de voluntariat ambiental ideal

Els participants de la taula de l'Empordà van trobar-se a l'Ecomuseu Farinera, a Castelló d'Empúries, on van fer dues dinàmiques participatives. La primera va consistir en una dinàmica de «canvi de rol», on cada participant va situar-se en el lloc dels altres, com a entitat, persona voluntària o parc natural, i així, poder entendre les necessitats i demandes de cada grup. I una segona activitat en què, amb la informació obtinguda a la dinàmica anterior, s'intentava organitzar conjuntament una jornada de voluntariat ideal, per veure en quins aspectes podien millorar les entitats. Al final de la jornada, es van compartir diferents conclusions on es va parlar de fer més efectiva la Taula de Voluntariat dels ENPE de l'Empordà, i es va fer un concurs divertit i amè ja que els diferents ENPE van portar material per obsequiar.

Les Festes del Voluntariat

PIRINEU ORIENTAL Voluntariat inclusiu en la natura

Entitats i gestors d'espais de la Taula de voluntariat ambiental del Pirineu Oriental van trobar-se a l'Ecomuseu del Molí Petit, a Sant Joan de les Abadesses, on van estar compartint i debatent sobre com fer més inclusives les activitats al medi natural, i van descobrir el funcionament de la cadira Joëlette.

Durant les trobades, es va fer una connexió en línia simultània, on cada taula va poder compartir amb les altres com estava anant la jornada i alguns resultats rellevants de les dinàmiques realitzades.

PIRINEU OCCIDENTAL Tot el que cal saber abans, durant i després d'una jornada de voluntariat ambiental

Entitats i voluntaris van trobar-se al refugi de la Vall de Siarb, seu del Museu de Camins, al municipi de Llagunes, al Pallars Sobirà. Allà van conèixer de prop el projecte del museu, i van treballar en petits grups per definir quines qüestions s'han de tenir en compte abans, durant i després d'una activitat de voluntariat ambiental. També van debatre sobre com fer les accions més inclusives.

2022

Memòria d'activitats en el marc de les Taules de Voluntariat dels Espais Naturals Protegits

